

Skupina Wagner v Africe je místem, kde se setkává kaučuk

Ni nationalinterest.org/feature/wagner-group-africa-where-rubber-meets-road-206202

10. února 2023

Stále větší množství médií je svědkem diskuse o roli Wagner Group, ruské kvazi soukromé vojenské společnosti (PMC), v ukrajinském konfliktu.

Žoldáci Wagnerových skupin se objevují po celé Ukrajině, údajně páchají nehorázné válečné zločiny a poskytují potřebné bojové dovednosti, které mezi mladými, neškolenými ruskými branci chybí. Zatímco pozornost je zaměřena na Ukrajinu, skutečná hodnota Wagnera je v Africe. Ruských polovojenských skupin a žoldáků přibývá jejich stopa v Africe, od Mali po Středoafričskou republiku. Zatímco ruská armáda uvízla v opotřebovací válce s Ukrajinou, Wagnerova skupina zastupuje geopolitické zájmy Moskvy v afrických zemích bohatých na přírodní zdroje. Několik důvodů souvisí s rostoucí stopou Wagner Group na kontinentu, počínaje dlouhou historií ruské angažovanosti v Africe a podporou silných vazeb s několika africkými zeměmi. Od nástupu Putina k moci Rusko zvýšilo svou ekonomickou a vojenskou přítomnost v Africe.

Wagnerova skupina je účinným nástrojem k prosazování ruských cílů na kontinentu, aniž by přitahovala stejnou úroveň kontroly jako běžné ruské vojenské jednotky. Kromě toho, že nabízí věrohodnou popření, je Wagner zdrojem příjmů pro oligarchy spojené s Putinem.

Například v Africe jsou Wagnerovy výcvikové služby a dodávky ruské vojenské techniky zdrojem tvrdé měny a drahých kovů, které Kremlu pomáhají zmírňovat mezinárodní sankce.

Aby bylo jasno, Wagnerova skupina častěji odkazuje na závazek Kremlu využívat polovojenské skupiny a žoldáky jako ostrý konec klacku své zahraniční politiky od Blízkého východu po Afriku. Strategie Kremlu je přímočará: žoldáci poskytují hodnověrné popření a dosahují přesných strategických cílů s omezenými zdroji. Ruská zástupná válečná doktrína se od sovětských dob změnila. Dnes nemůže počítat s tím, že bývalé sovětské satelitní státy poskytnou zástupné síly potřebné k vedení expediční války, jako jsou Kubánci v Angole. Využití žoldáků souvisí s efektivitou a tím, že možnosti Moskvy jsou omezené. Definuje Tor Bukkvall, specialista na ruskou vojenskou strategii Wagner Group jako moskevská „projekce moci za levnou cenu“.

Syrský konflikt ukázal, jak agilní a dobře vycvičené bojové jednotky motivované penězi mohou změnit hru. Malé jednotky bojující proti nevyycvičeným ozbrojeným milicím a partyzánským silám umožnily Moskvě získat vliv za nízkou cenu a zachovat veřejnou popření v případě selhání nebo do očí bijícího porušování lidských práv. Poté, co Wagner Group prokázala svou hodnotu při podpoře Asadova režimu a v Libyi – kde zorganizovala úspěšnou obranu ropného půlměsíce Khalify Haftara poté, co byl poražen v Tripolisu – rozšířila svou franšizu do Afriky.

Na kontinentu však není Wagnerova skupina využívána pouze k prosazování geopolitických cílů Kremlu, ale také k naplnění kapes ruské elity zřízením přítomnosti v zemích bohatých na zdroje, kde se spojují s milicemi výměnou za platby v hotovosti nebo těžební koncese. V tomto ohledu ruské PMC pomáhají zemi obejít ochromující sankce.

Moskevské polovojenské skupiny zvětšují svou stopu v Africe. V Súdánu poskytla Wagnerova skupina bezpečnostní a logistickou podporu na záchranu bývalého prezidenta Umara al-Bašíra výměnou za koncese na těžbu diamantů. Skupina podporovala boj vlády Středoafričké republiky proti povstaleckým skupinám. V Mosambiku nemohla Wagnerova skupina poskytnout rozhodující podporu vládním silám bojujícím proti povstání v severní části země.

Dnes se Rusko spoléhá na odlišné ozbrojené skupiny, které plní své příkazy: běžnou armádu, žoldáky, přestrojené operátory speciálních sil a polovojenské jednotky. V závislosti na potřebách Moskvy by každou z těchto rolí mohl hrát jeden ruský operátor.

Hostitelská vláda požádala o přítomnost Wagnerovy skupiny v několika afrických státech, zatímco Moskva jakoukoli vládní účast popírá. Jakmile jsou boty na zemi, ruská dezinformační kampaň se pak na sociálních sítích a dokonce i s filmy podporující přítomnost Moskvy v ruštině a místních jazycích rozroste. Propagandistická zpráva je přímočará: ruské kvazi-PMC jsou poslední baštou proti islámským teroristům podporovaným západními žoldáky. Dva nedávné filmy distribuované v Rusku a Africe, Granite a Tourist, které byly natočeny ve Středoafričké republice a zaplacené ruskou společností vlastněnou zakladatelem Wagners, jsou toho příkladem.

Tento trend představuje případ Mali, kde vláda oficiálně požádala Wagnerovu skupinu o podporu jejího boje proti teroristickým skupinám. Dokonce i ministr zahraničí Sergej Lavrov potvrdil zprávy, že Mali uzavřelo smlouvu se skupinou na boj proti extremismu v Sahelu a tvrdil, že jde o obchodní dohodu mezi státem a soukromou společností bez účasti Moskvy.

Není náhodou, že krátce po zvýšené ruské přítomnosti v Mali byla vláda sousední Burkiny Faso v lednu 2022 svržena vojenským převratem – pátým za rok v západní a střední Africe, v regionu známém jako „pás převratu“? .“

Mali je jen malý kousek širší geopolitické skládačky, kterou Rusko získává v Sahelu a subsaharské Africe. Syrská příručka, kterou dříve testoval Kreml během podpory Asadova režimu, funguje v Africe jako kouzlo: přestěhovat se do zájmové oblasti s malým počtem bot na zemi a nákladově efektivním způsobem s veškerou pozorností se soustředí na Ukrajinu.

Přítomnost Wagnera a podobných skupin je proto indikátorem včasného varování, že Rusko se pokusí změnit politický a regionální status quo v krátkodobém horizontu, měsíců a ne let, a to jakýmkoli nepřímými prostředky od podvodu, aktivní propagandy a násilné akce včetně politické dekapitace a podpory vojenského převratu.

Dr. Alessandro Arduino je spolupracovníkem Lau China Institute, King's College London. Jeho nejnovější knihou je Čínská soukromá armáda: Ochrana nové hedvábné stezky (Palgrave, 2018).

Obrázek: fotoandy/Shutterstock.com.